

RISK FACTORS IN THE CHRONICITY OF MIGRAINE: A PROBLEM STILL UNSOLVED

Patrinichi Dumitrița, Moldovanu Ion

Scientific adviser: Moldovanu Ion

Department of Neurology no. 1, *Nicolae Testemitanu* SUMPh

Background. Migraine is a disabling neurological disorder, representing the 19th cause of disability. Despite the fact that there is a lot of research on this topic, however, it is not yet a single opinion about the most important factors of the chronicity of migraine. **Objective of the study.** The purpose of the research was the study of other risk factors, less known, but in the opinion of many authors, they are risk factors with a very important weight. **Material and Methods.** Using the search engine Google Scholar, the most relevant studies have been selected for performing a systematic review of publications on this topic, in English, from the last 5 years. After the complete analysis of the literature, a number of new factors have been identified, which attracted the attention of researchers. **Results.** The Google Scholar search provided 439 articles, of which 72 proved to be potentially eligible, 60 reviews and 12 meta-analyses. Based on the selected articles, there have been analyzed the most important factors that make the pain chronic, including anxiety, depression, trauma, drug abuse etc. Publications have been identified that highlight an important role of the post-traumatic stress disorders (PTSD), which may be divided into 2 categories: a) PTSD related to natural and social phenomena: tornadoes, floods, war, severe accidents etc.; and b) phenomena in the spectrum of interpersonal relationships: moral harassment in the family and at workplace. **Conclusion.** This systematic review of new risk factors, so far little studied, has highlighted a new spectrum of migraine chronicity factors, which may provide important information on the mechanisms, treatment and prevention of chronic migraine.

Keywords: comorbidities, chronic migraine, risk factors, moral harassment.

FACTORII DE RISC ÎN CRONICIZAREA MIGRENEI – O PROBLEMĂ DEOCAMDATĂ NEREZOLVATĂ

Patrinichi Dumitrița, Moldovanu Ion

Conducător științific: Moldovanu Ion

Catedra de neurologie nr. 1, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Migrena reprezintă o tulburare neurologică invalidantă, reprezentând a 19-a cauză de dizabilitate. În pofida faptului că există numeroase cercetări la acest subiect, totuși, deocamdată nu este o părere unică despre cei mai importanți factori ai cronicizării migrenei. **Scopul lucrării.** Scopul cercetării a fost studiul altor factori de risc, mai puțin cunoscuți, dar după părerea multor autori, sunt factori de risc cu o pondere foarte importantă. **Material și Metode.** Folosind motorul de căutare Scholar Google, au fost selectate cele mai relevante studii pentru realizarea unei revizuri sistematice a publicațiilor la această temă, în limba engleză, din ultimii 5 ani. După analizarea completă a literaturii de specialitate au fost identificați o serie de factori noi, care au atras atenția cercetătorilor. **Rezultate.** Căutarea Scholar Google a oferit 439 de articole, dintre care 72 s-au dovedit a fi potențial eligibile, 60 review-uri și 12 metaanalize. În baza articolelor selectate, au fost analizați factorii cei mai importanți care cronicizează durerea, printre care: anxietatea, depresia, traumatismul, abuzul medicamentos, etc. Au fost identificate publicații care scot în evidență un rol important al tulburărilor de stres posttraumatic (TSPT), pe care le putem diviza în 2 categorii: a) TSPT ce ține de fenomenele naturale și sociale: tornado, inundații, război, accidente severe, etc.; și b) fenomene din spectrul relațiilor interumane: hărțuirea morală în familie și la locul de lucru. **Concluzii.** Această revizuire sistematică a factorilor noi de risc, deocamdată puțin studiați, au scos în evidență un spectru nou de factori de cronicizare ai migrenei, care pot oferi informații importante despre mecanismele, tratamentul și prevenirea migrenei cronice.

Cuvinte-cheie: comorbidități, migrenă cronică, factori de risc, hărțuire morală.